

råuns pápadas

Μέ τὴν ἔκθεση αὐτὴν ζωγραφικῶν ἔργων τοῦ ἀλησμόνητου συναδέλφου καὶ καθηγητῆ Τάκη Μάρθα (1905—1965) ποὺ διοργανώνεται μὲ τὴν εύγενικὴ συμπαράσταση τῆς Ἑλληνοαμερικανικῆς Ἐνώσεως, ὁ Σύλλογος Ἀρχιτεκτόνων θέλησε νὰ τιμήσῃ τὴν μνήμη ἐνὸς ἀνθρώπου πολὺ δικοῦ του. Ο Τάκης Μάρθας γιὰ πολλοὺς νεώτερους ἀρχιτέκτονες στάθηκε ἔνας πολύτιμος δάσκαλος· γιὰ τοὺς παλαιότερους ἔνας ἀνεκτίμητος συνάδελφος· καὶ γιὰ τὸν ἴδιο τὸν Σύλλογό μας ἔνα μέλος ἀφοσιωμένο καὶ Πρόεδρός του γιὰ τρία χρόνια. Πάνω ἀπ' ὅλα, ὅμως, ὅσοι τὸν γνώρισαν, θὰ τὸν θυμοῦνται σὰν μιὰ πολὺ ζεστὴ ἀνθρώπινη παρουσία.

Ταυτόχρονα μὲ τὴν ἔκθεση αὐτὴν ὁ Σύλλογος Ἀρχιτεκτόνων πιστεύει ὅτι προσφέρει καὶ στὸ εὐρύτερο κοινό τὴν εύκαιρια νὰ γνωρίσῃ τὴν προσορὰ ἐνὸς γνήσιου καλλιτέχνη μὲ σπάνιο μεράκι καὶ ἀφοσίωση στὴ δουλειά του.

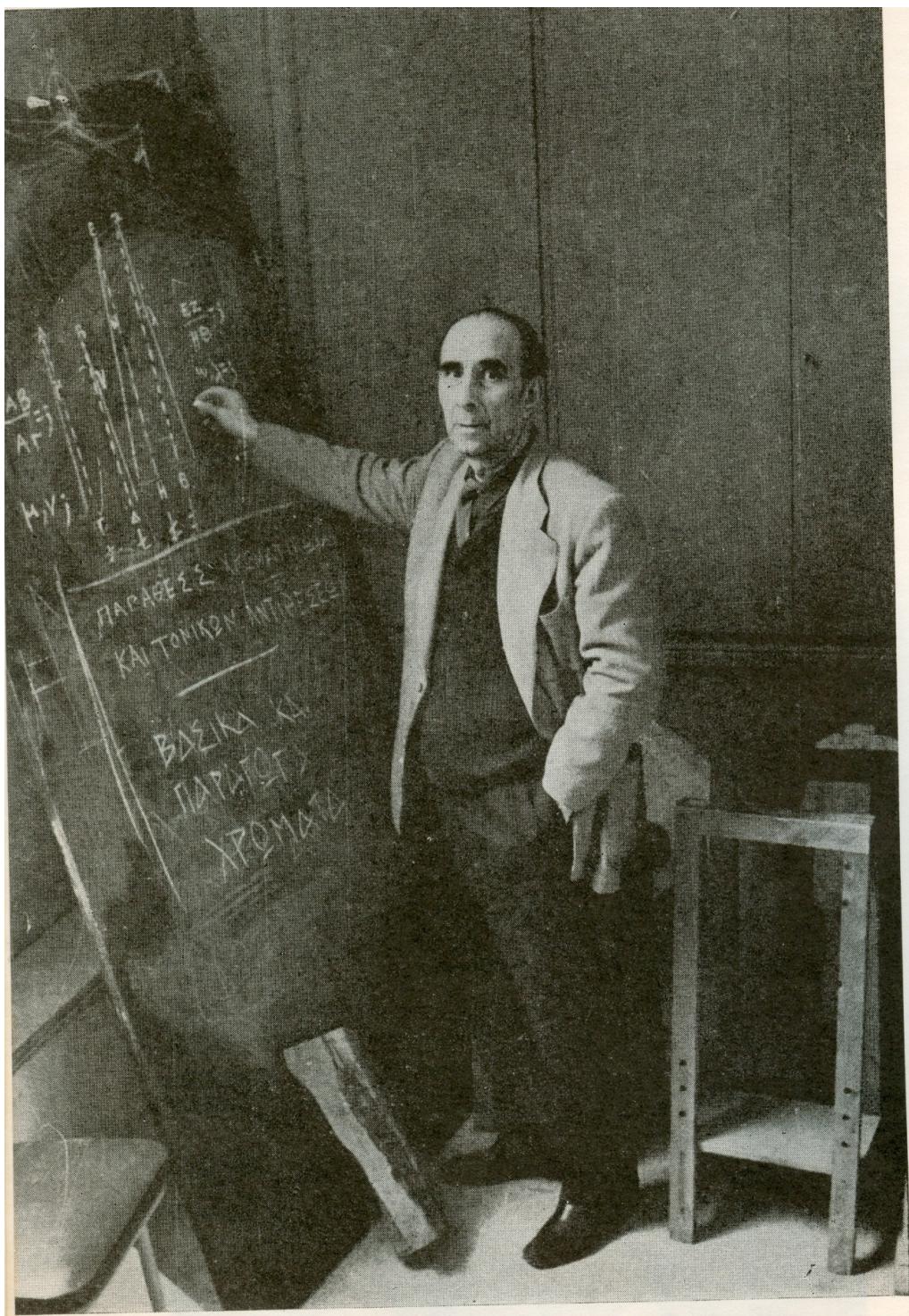
Αγαπητέ μου ἐπισκέπτη,

Μαζί μὲ τὸ καλῶς ὥρισες θὰ ἐπρεπε νὰ σοῦ δώσω καὶ τὸν κατάλογο μὲ τοὺς τίτλους τῶν ἔργων μου. "Αν γινόταν ὅμως κάτι τέτοιο, θὰ ἐλεγα ψέματα καὶ σὲ σένα καὶ στὸν ἑαυτό μου. Οἱ τίτλοι θὰ προκύψουν ἀπὸ τὸ εἶδος τῆς συγκινήσεως ποὺ θὰ νοιώσῃς· ἄν νοιώσῃς.

Γύρεψα τὴν ψυχική καὶ πνευματική μου λύτρωση σὲ πραγματικότητες ποὺ δὲν είναι χειροπιαστές. "Αφησα τὸν ἑαυτό μου ἐλεύθερο στὸ χρῶμα, στὸ σχῆμα, στ' ὄνειρο, στὰ παραμύθια τῆς ψυχῆς καὶ τῆς καρδιᾶς κι' ἐπλασα τὰ ζωγραφικά μου παραμύθια ἔτοι ὅπως ἔρχονταν, πότε χαρούμενα καὶ πότε μελαγχολικά. Δὲν ξέρω ἄν αὐτὸ τὸ λέεις ἐσύ φυγή ἢ καὶ ἄν είναι ἀκόμα. Δὲν ξέρω ἄν θὰ σοῦ θυμίσουν χαρές ἢ λύπες τὰ παραμύθια μου. Πάντως αὐτὸ προσπάθησα νὰ σοῦ δώσω.

Τ. ΜΑΡΘΑΣ

(Απὸ τὴν ἐκθεση στὴν GALE-
RIE ZYGOΣ 1958)

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1905—1965 Γεννήθηκε στὸ Λαύριο τῆς Ἀττικῆς. Ή καταγωγὴ τῆς οἰκογενείας του ἦταν ἀπ' τὴν Κέα. Πέθανε στὴν Ἀθήνα στὶς 9 Ἰουλίου 1965.

- 1924 Ἀποφοιτᾶ ἀπὸ τὸ Βαρβάκειο.
- 1929 Ἀποφοιτᾶ ἀπὸ τὴν Ἀρχιτεκτονικὴ Σχολὴ τοῦ ΕΜΠ. Σὰν σπουδαστὴς διδάσκει ἐπὶ τρία χρόνια σχέδιο στὴν Βιοτεχνικὴ Σχολὴ Ἀθηνῶν.
- 1929—1960 Σὰν ἑλεύθερος ἐπαγγελματίας μελετᾶ καὶ ἐπιβλέπει πολλὰ ἀρχιτεκτονικὰ ἔργα.
- 1929—1935 Βοηθὸς Καθηγητοῦ Ἐμ. Κριεζῆ.
- 1930—1960 Ἐπιμελητὴς "Εδρας Παραστατικῆς — Προθ)κῆς Γεωμετρίας καὶ Προοπτικῆς Σκιαγραφίας Ε.Μ.Π.
- 1930 Α' Βραβεῖο Πανελλήνιου Ἀρχιτεκτονικοῦ Διαγωνισμοῦ γιὰ τὴ μελέτη Μνημείου Πεσόντων Πειραιέων.
Β' Βραβεῖο γιὰ τὴν μελέτη τοῦ ὄλου χώρου.
- 1933 Α' Βραβεῖο Πανελλήνιου Ἀρχιτεκτονικοῦ Διαγωνισμοῦ 'Υπουργείου Στρατιωτικῶν (Συνεργ. κ. Κυπρ. Μπίρης).
- 1937—1939 Ἀρχιτέκτων ἐπὶ συμβάσει 'Υπουργείου 'Υγιεινῆς.

- 1938—1939 Αντικαταστάτης Καθηγητοῦ N. Ασπρογέρακα στήν "Εδρα τοῦ Ελευθέρου Σχεδίου τῆς Ἀρχιτεκτονικῆς Σχολῆς.
- 1939—1965 Συμμετοχὴ σ' ὅλες τὶς Πανελλήνιες Καλλιτεχνικὲς Ἐκθέσεις.
- 1943—1960 Φροντιστὴς μαθημάτων Ελευθέρου Σχεδίου γιὰ τελειόφοιτους Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου, ύποψήφιος Ἀρχιτεκτονικῆς Σχολῆς Ε.Μ.Π. κλπ.
- 1945 Ἐντολῇ Ἀν. Σχολῆς Ἀρχιτεκτόνων Ε.Μ.Π. Καθηγητὴς Ἀρχιτεκτονικοῦ Σχεδίου τῆς Σχολῆς.
- 1947 Συμμετοχὴ στὴν ἔκθεση Σύγχρονης Ἑλληνικῆς Τέχνης στὴν Στοκχόλμη.
- 1948 Συμμετοχὴ στὴν ἔκθεση Νέων Ἑλληνογαλλικῆς Ἐνώσεως στὶς αἱθουσες τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου.
- 1949 Α' Βραβεῖο Πανελλήνιου Διαγωνισμοῦ Μνημείου Πεσόντων Ἀεροπόρων, ΣΕΔΕΣ Θεσσαλονίκης.
"Ἐγκρίσις μελέτης Μνημείου Ελευθερίου Βενιζέλου (Συνεργ. Γλύπτης I. Παππᾶς).
- 1955 Ἀτομικὴ ἀναδρομικὴ ἔκθεσις Ζωγραφικῆς στὴν αἱθουσα «ΑΔΕΛ».
- 1956—1958 Πρόεδρος Συλλόγου Ἀρχιτεκτόνων Δ.Α.Σ.
- 1957 Ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος στὸ Διεθνὲς Συνέδριο τῆς U.I.A. στὸ Παρίσι.
- 1958 Συμμετοχὴ στὴν "Ἐκθεση Σύγχρονης Τέχνης στὴν αἱθουσα «ΚΟΥΡΟΣ».
- 1958 Ἀτομικὴ ἔκθεσις Ζωγραφικῆς στὴν αἱθουσα «ΖΥΓΟΣ». Παρουσιάζει δουλειά του μὲ σύγχρονα βιομηχανικὰ καὶ οἰκοδομικὰ ύλικά.

- 1958 Δημοσιεύσεις: «Πώς θὰ μποροῦσε νὰ ὑπάρξῃ Νεοελληνική 'Αρχιτεκτονική», στὴν ἐφ. ΒΡΑΔΥΝΗ και «Γιὰ νὰ σωθῇ ἡ 'Αθῆνα και νὰ γίνη Πολιτεία», στὴν ἐφ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ.
- 1959 Συμμετοχὴ στὴν "Εκθεση μὲ Ναυτικὰ Θέματα στὴν αἱθουσα «ΣΑΡΛΑ».
- 1959 Συμμετοχὴ στὴν "Εκθεση μὲ πλαστικὰ χρώματα στὴν αἱθουσα «ΣΑΡΛΑ».
- 1959 Συμμετοχὴ στὴν "Εκθεση Νεοελληνικῆς Τέχνης τοῦ «SMITHSONIAN INSTITUT», στὴν Οὐάσιγκτων.
- 1959 Συμμετοχὴ στὴν "Εκθεση Σύγχρονης Έλληνικῆς Τέχνης στὴν «GALERIE CREUZE», στὸ Παρίσι.
- 1959—1960 Συμμετοχὴ στὴν "Εκθεση τοῦ «SALON DE L' ART LIBRE», στὸ Παρίσι.
- 1959 Τοῦ ἀπονέμεται τὸ «DIPLOM D' HONNEUR» τῆς «L' ART LIBRE CONFEDERATION FRANÇAISE SALON INTERNATIONAL».
- 1960 'Ατομικὴ "Εκθεση Ζωγραφικῆς στὴν «GALERIE CREUZE», στὸ Παρίσι.
- 1960 Μελέτη στὸν τομέα τῆς ἐλεύθερης Προοπτικῆς—Σκιαγραφίας και παρατηρήσεις ἀναφερόμενες στὶς ἐπίπεδες και ἐκ περιστροφῆς ἐπιφάνειες τῶν στερεῶν. 'Υπεβλήθη γιὰ τὴν πλήρωση τῆς "Εδρας Ἐλευθέρου Σχεδίου τῆς 'Ανωτάτης Σχολῆς 'Αρχιτεκτόνων Ε.Μ.Π.
- 1960—1965 Καθηγητὴς Μόνιμος, "Εκτακτος στὴν "Εδρα Ἐλευθέρου Σχεδίου τῆς 'Ανωτάτης Σχολῆς 'Αρχιτεκτόνων Ε.Μ.Π.

- 1961 Συμμετοχή σε όμαδική "Εκθεση στήν αίθουσα «ΝΕΕΣ ΜΟΡΦΕΣ».
- 1961 Συμμετοχή στήν Διεθνή "Εκθεση Ζωγραφικής της «GALERY INSTITUTE», στὸ Πίτσμπουργκ, Η.Π.Α.
- 1961 Συμμετοχή στήν Διεθνή "Εκθεση Σχεδίου της «AMERICAN FEDERATION OF ARTS», στήν Νέα Υόρκη, Η.Π.Α.
- 1962 Συμμετοχή στήν VI BIENAL τοῦ Σάο Πάολο, Βραζιλίας.
- 1962 Συμμετοχή σε όμαδική έκθεση στὸ Ισραήλ.
- 1962 Συμμετοχή σε όμαδική έκθεση στὸ Βουκουρέστι.
- 1963 Συμμετοχή στήν "Εκθεση Έλλήνων Καλλιτεχνῶν στήν Μόσχα.
- 1963 Συμμετοχή σε όμαδική έκθεση στήν Αμβέρσα.
- 1963 'Ατομική έκθεση Ζωγραφικῆς στήν αίθουσα «HILTON» 'Αθηνῶν.
- 1964 Συμμετοχή στήν A' Πλωτή περιοδεύουσα έκθεση τοῦ πλοίου «ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ».
- 1964 'Οργάνωσις τμήματος 'Ελευθέρου Σχεδίου στήν E' "Εκθεση Σπουδαστῶν 'Ανωτάτης Σχολῆς 'Αρχιτεκτόνων Ε.Μ.Π.
- 1965 Συμμετοχή σε όμαδική έκθεση στήν αίθουσα «HILTON» 'Αθηνῶν.
- 1965 Συμμετοχή σε όμαδική έκθεση στήν αίθουσα «ΝΕΕΣ ΜΟΡΦΕΣ».
- 1965 Συμμετοχή στήν έκθεση της αιθούσης «QUANTAS», τοῦ Λονδίνου.
- 1965 Συμμετοχή στήν περιοδεύουσα στὸ Ισραήλ έκθεση τῶν συνεργατῶν της αιθουσας «ΝΕΕΣ ΜΟΡΦΕΣ».

"Εργα του ύπαρχουν οέ πολλές ιδιωτικές συλλογές στήν 'Ελλάδα και στό έξωτερικό.

Έπισης:

Στήν Δημοτική Πινακοθήκη Ίωαννίνων.
Στήν Δημοτική Πινακοθήκη Ρόδου.
Στήν Δημοτική Πινακοθήκη Καλαμάτας.
Στήν Δημοτική Πινακοθήκη Αθηνών.
Στό "Υπουργείο Εθνικής Παιδείας.
Στό «MUSEUM OF MODERN ART», Νέας Υόρκης.
Στήν «GALERIE CREUZE» τοῦ Παρισιοῦ.

- Κριτικές γιά τή Ζωγραφική του έχουν γραφή πολλές. Σημειώνονται οι σημαντικότερες: Διον. Κόκκινος, ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ 15.4.1939 — Δημ. Εύαγγελίδης, ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ 1.12.1948 — Ο ΑΙΩΝΑΣ ΜΑΣ Νοέμβρ. 1949 — Σπ. Παναγιωτόπουλος, ΒΗΜΑ 26.2.1955 — ΤΑ ΝΕΑ 8.2.1955 — ΒΡΑΔΥΝΗ 14.2.1955 — Κ. Παράχος, ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ 16.2.1955 — κ. Κωνσταντόπουλος, ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ 25.2.1955 — Σπ. Παναγιωτόπουλος, ΕΘΝΟΣ 23.2.1955 — ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ 29.2.1955 — Δ. Καλλονᾶς, ΒΡΑΔΥΝΗ 3.3.1955 — Δημ. Εύαγγελίδης, ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ 1.3.1955 — Τ. Σπιτέρης, ΖΥΓΟΣ, Μάϊος—Ιούνιος 1957 — Σπ. Παναγιωτόπουλος, ΕΘΝΟΣ 19.11.1958 — Ντιάνα Άντωνακάτου, ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ 21.11.58 — κ. Κωνσταντόπουλος, ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ 19.11.1958 — κ. Χατζηδάκης, ΒΗΜΑ 15.11.1958 — Ε. Βακαλό, ΖΥΓΟΣ, Νοέμβρ.—Δεκέμβρ. 1958 — FR. ELGAR, CARREFOUR 10.6.1959 No 769 — Ε. Βακαλό, ΤΑ ΝΕΑ 11.6.1959 — L. HOCTIN, ARTS 17—23.6.1959 — κ. Άναγνωστόπουλος, ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ 5.6.1959 — Α. Δόξας, ΝΑΥΤΙΛΙΑ, 1959 — Τ. Τσιρμπίνος, ΤΕΧΝΗ 21.8.1959 — Ε. Βακαλό, ΤΑ ΝΕΑ 4.9.1959 — AMATTER D, ARTS, 12)1959 — L' ART LIBRE 1959 — ΤΑ ΝΕΑ 4.10.1960 — ΤΑ ΝΕΑ, 22.11.1960 — ARTS, 9/8 — 15.11.60, No 759 — ARTS, 30.11—6.12.1960 — κ. T. MAUCIS, LES LETRES FRANÇAISES 17.8—23.12.1960, No 803 — LA REVUE MODERNE, 1.4.60, — APOLLO 2)1960, No 129.
- Στό ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ 5—6)1965 δημοσιεύθηκαν νεκρολογίες και σημειώματα κριτικῶν και φίλων του.
- Πολλὰ ἄρθρα του ἢ συνεντεύξεις του ύπαρχουν δημοσιευμένα σὲ περιοδικά και ἐφημερίδες καθώς και ἀρκετά ποιήματά του. Δυστυχῶς δὲν ύπάρχουν ἐπαρκῆ στοιχεῖα γι' αὐτά.

Τάκης Μόρθας και Τάκης Μιχελή στα

παλαιά τους χρόνια.

τον πατέρα τους από την Ελλάδα με την ομάδα των Αγαπητών τους στην Κύπρο. Ο Τάκης Μόρθας γεννήθηκε στην Αθήνα το 1918. Η μητέρα του ήταν η Αικατερίνη Λαζαρίδη, η οποία ήταν η μεγαλύτερη αδερφή της Αικατερίνης Λαζαρίδη, της συζύγου του Καραϊσκάκη. Ο Τάκης Μόρθας έζησε με τη μητέρα του στην Αθήνα μέχρι την επανάσταση του 1821, όπου η μητέρα του πέθανε. Τον ίδιο χρόνο ο Τάκης Μόρθας μετανάστεψε στην Κύπρο με τη μητέρα του, η οποία ήταν η μεγαλύτερη αδερφή της Αικατερίνης Λαζαρίδη, της συζύγου του Καραϊσκάκη.

Ο Τάκης Μόρθας έζησε με τη μητέρα του στην Κύπρο μέχρι την επανάσταση του 1821, όπου η μητέρα του πέθανε. Τον ίδιο χρόνο ο Τάκης Μόρθας μετανάστεψε στην Κύπρο με τη μητέρα του, η οποία ήταν η μεγαλύτερη αδερφή της Αικατερίνης Λαζαρίδη, της συζύγου του Καραϊσκάκη. Ο Τάκης Μόρθας έζησε με τη μητέρα του στην Κύπρο μέχρι την επανάσταση του 1821, όπου η μητέρα του πέθανε. Τον ίδιο χρόνο ο Τάκης Μόρθας μετανάστεψε στην Κύπρο με τη μητέρα του, η οποία ήταν η μεγαλύτερη αδερφή της Αικατερίνης Λαζαρίδη, της συζύγου του Καραϊσκάκη.

Ο Τάκης Μόρθας με τὸν Τάκη Μιχελῆ στὰ 1940.

Ο Τάκης Μόρθας έζησε με τη μητέρα του στην Κύπρο μέχρι την επανάσταση του 1821, όπου η μητέρα του πέθανε. Τον ίδιο χρόνο ο Τάκης Μόρθας μετανάστεψε στην Κύπρο με τη μητέρα του, η οποία ήταν η μεγαλύτερη αδερφή της Αικατερίνης Λαζαρίδη, της συζύγου του Καραϊσκάκη. Ο Τάκης Μόρθας έζησε με τη μητέρα του στην Κύπρο μέχρι την επανάσταση του 1821, όπου η μητέρα του πέθανε. Τον ίδιο χρόνο ο Τάκης Μόρθας μετανάστεψε στην Κύπρο με τη μητέρα του, η οποία ήταν η μεγαλύτερη αδερφή της Αικατερίνης Λαζαρίδη, της συζύγου του Καραϊσκάκη.

Ο Τάκης Μόρθας έζησε με τη μητέρα του στην Κύπρο μέχρι την επανάσταση του 1821, όπου η μητέρα του πέθανε. Τον ίδιο χρόνο ο Τάκης Μόρθας μετανάστεψε στην Κύπρο με τη μητέρα του, η οποία ήταν η μεγαλύτερη αδερφή της Αικατερίνης Λαζαρίδη, της συζύγου του Καραϊσκάκη.

Ο Τάκης Μόρθας έζησε με τη μητέρα του στην Κύπρο μέχρι την επανάσταση του 1821, όπου η μητέρα του πέθανε. Τον ίδιο χρόνο ο Τάκης Μόρθας μετανάστεψε στην Κύπρο με τη μητέρα του, η οποία ήταν η μεγαλύτερη αδερφή της Αικατερίνης Λαζαρίδη, της συζύγου του Καραϊσκάκη.

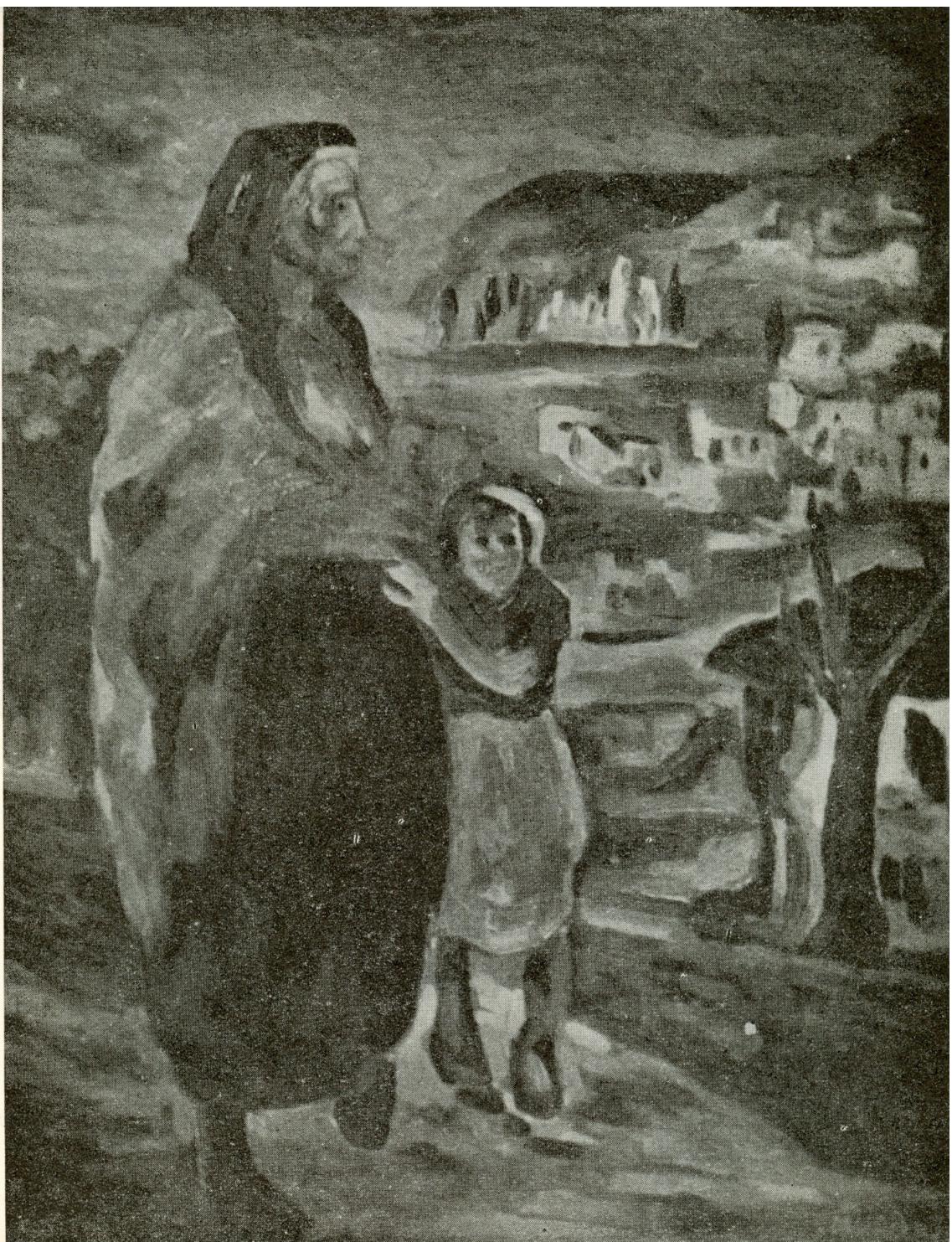
Ο Τάκης Μόρθας έζησε με τη μητέρα του στην Κύπρο μέχρι την επανάσταση του 1821, όπου η μητέρα του πέθανε. Τον ίδιο χρόνο ο Τάκης Μόρθας μετανάστεψε στην Κύπρο με τη μητέρα του, η οποία ήταν η μεγαλύτερη αδερφή της Αικατερίνης Λαζαρίδη, της συζύγου του Καραϊσκάκη.

Κατοχικά

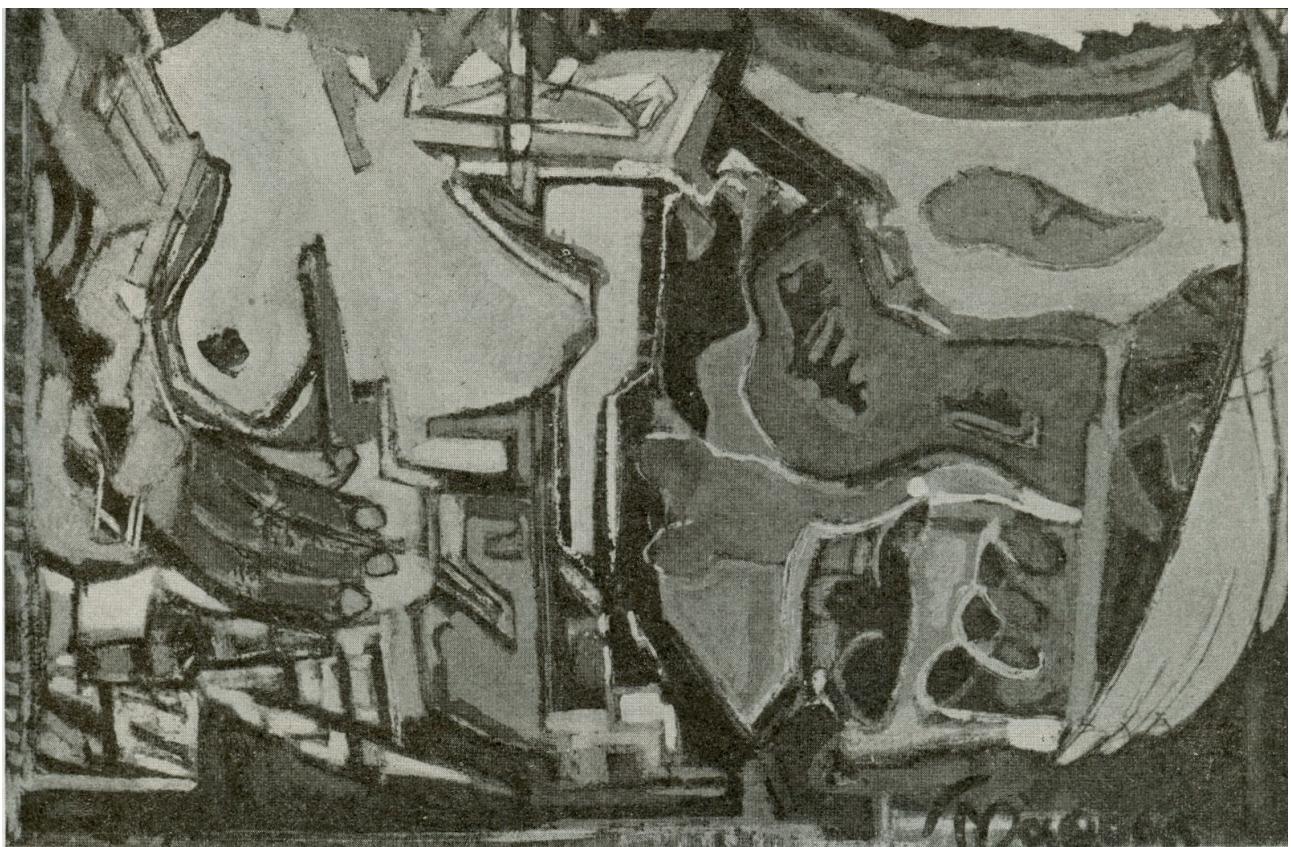
1941

1941

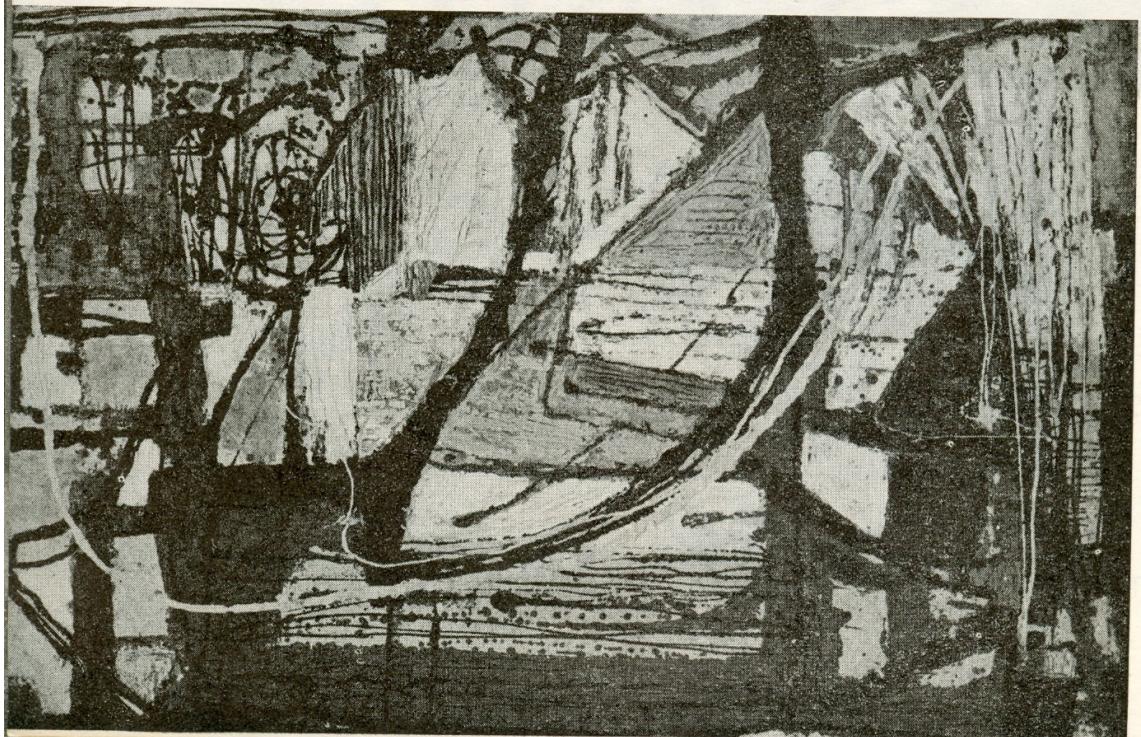
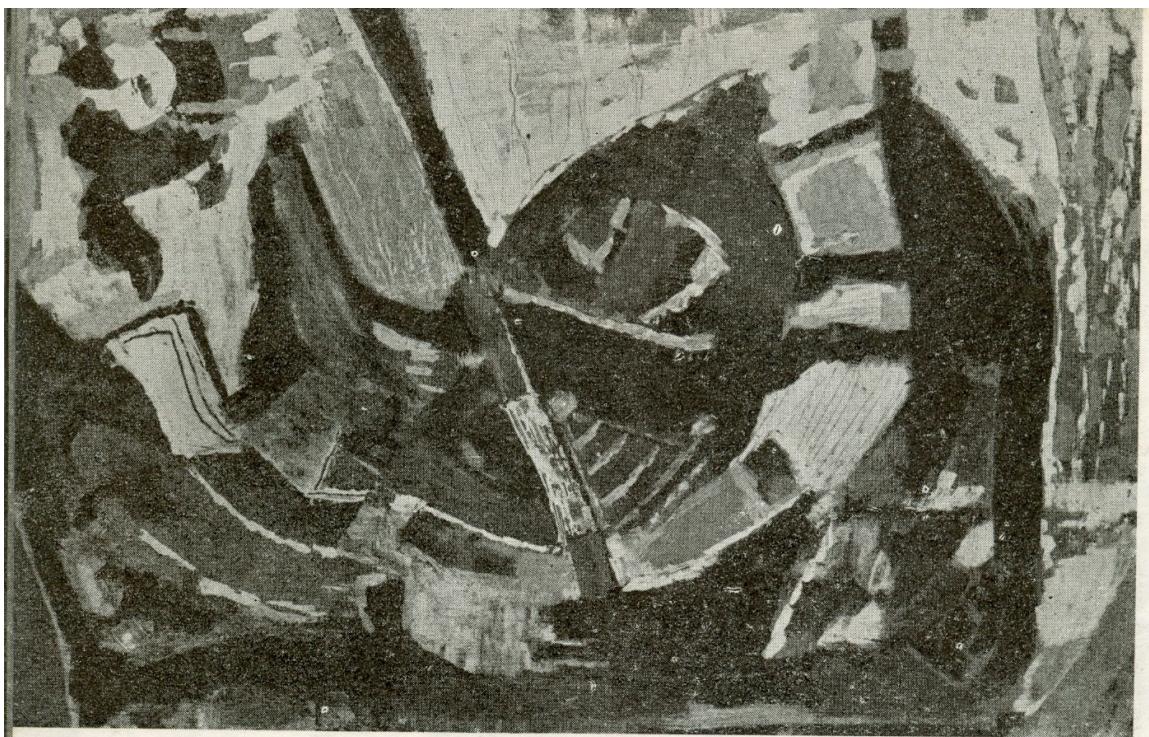

Γυμνό

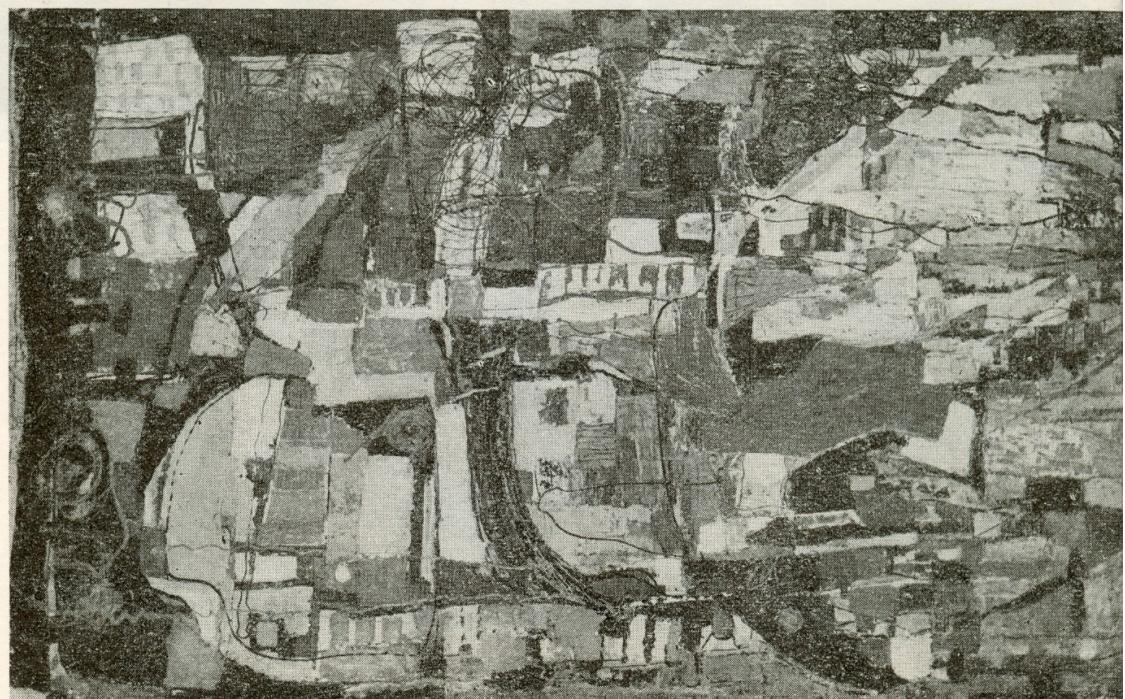
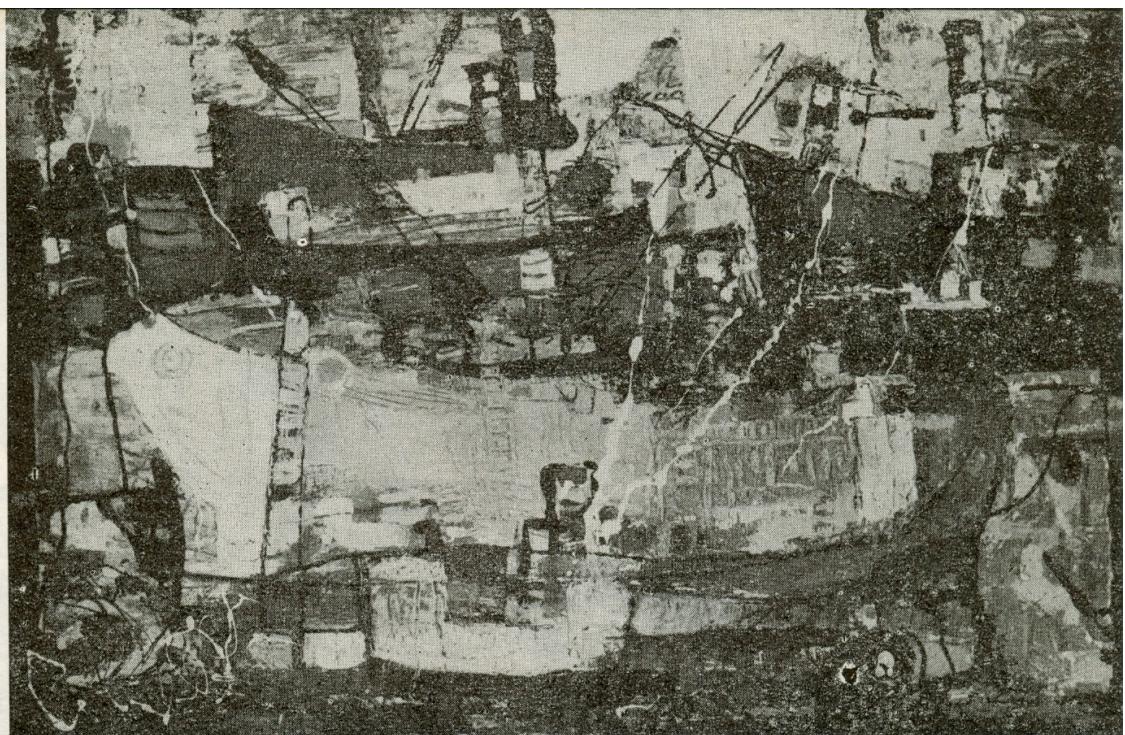

8281

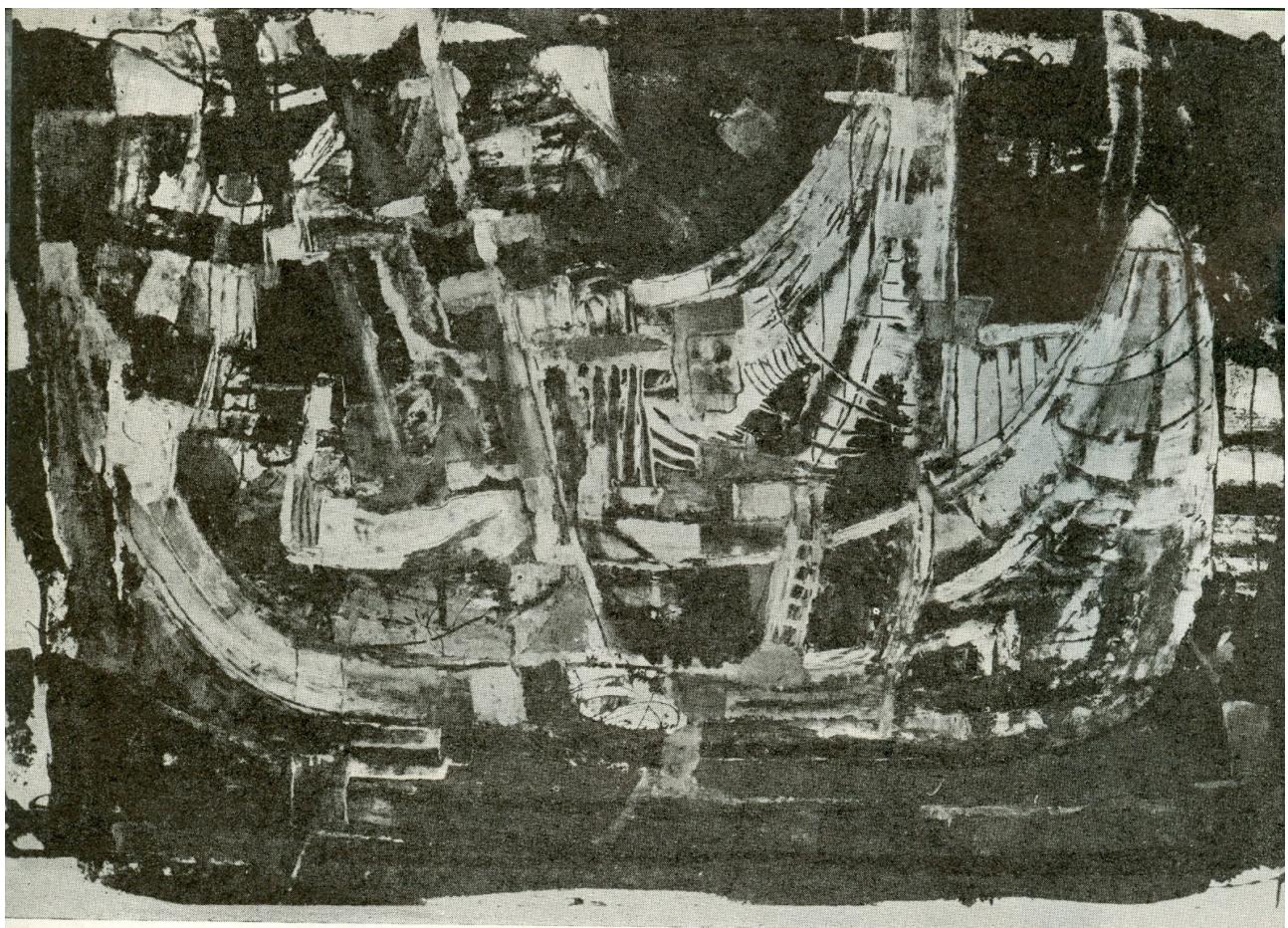
1957

1958

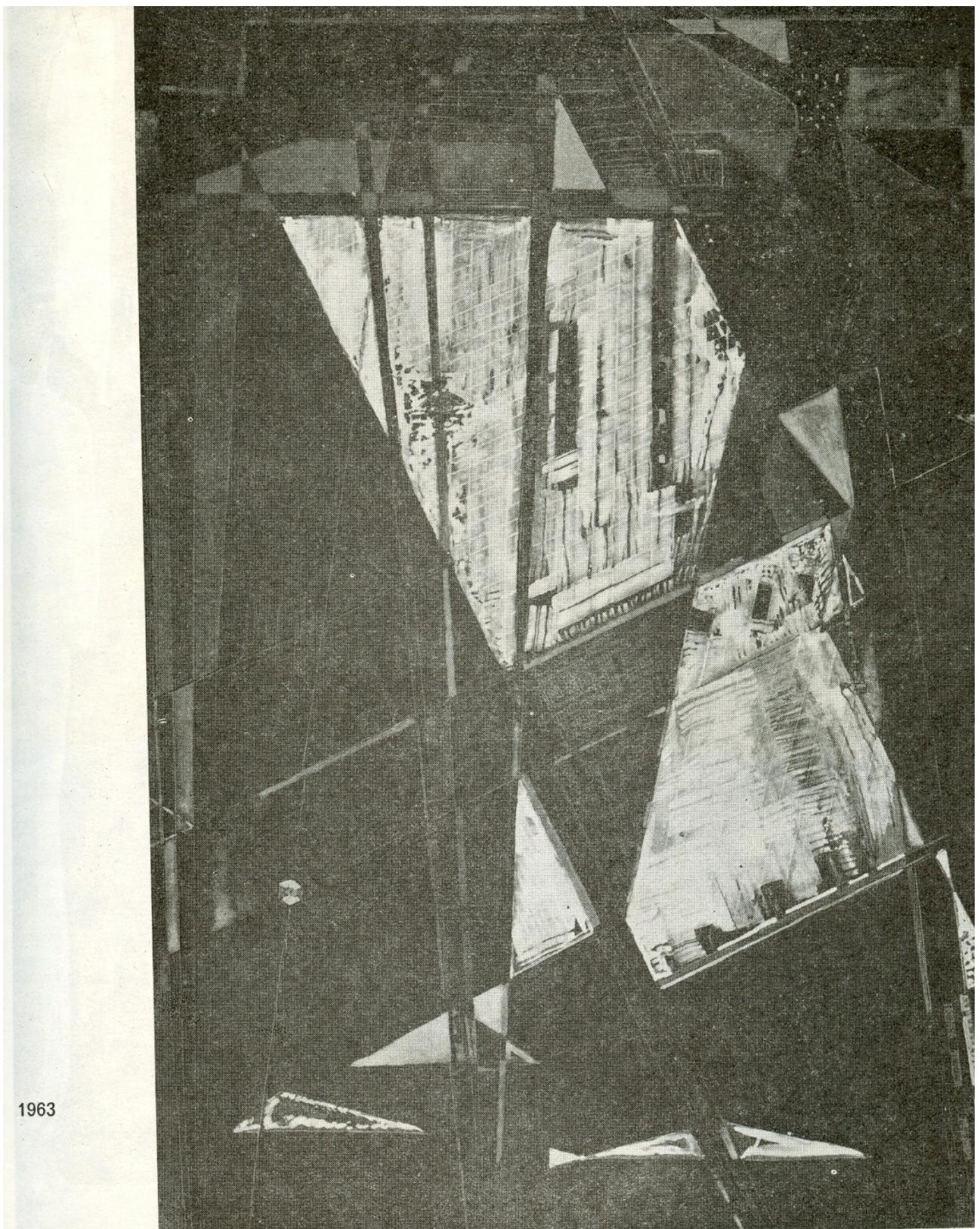

1959

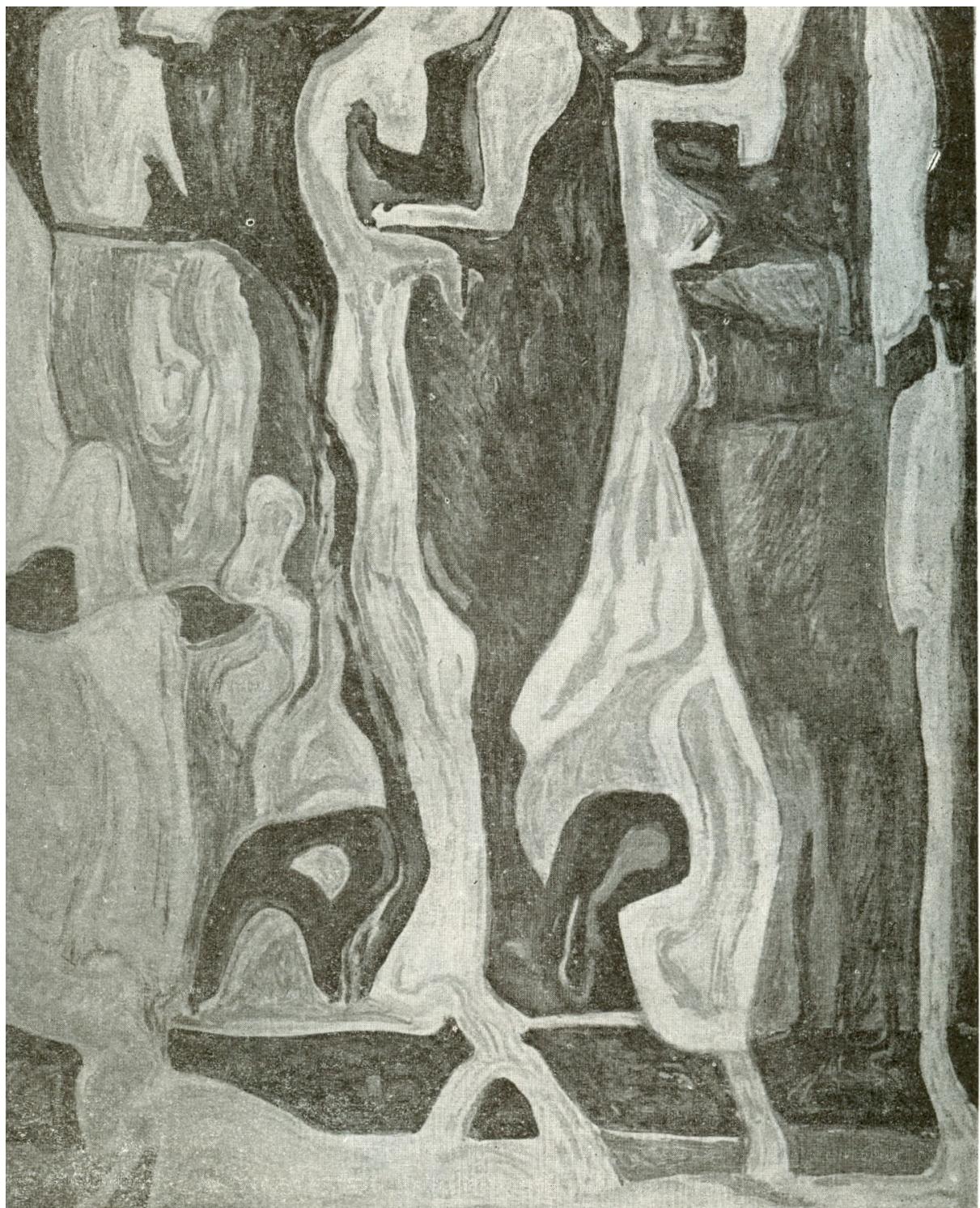

1959

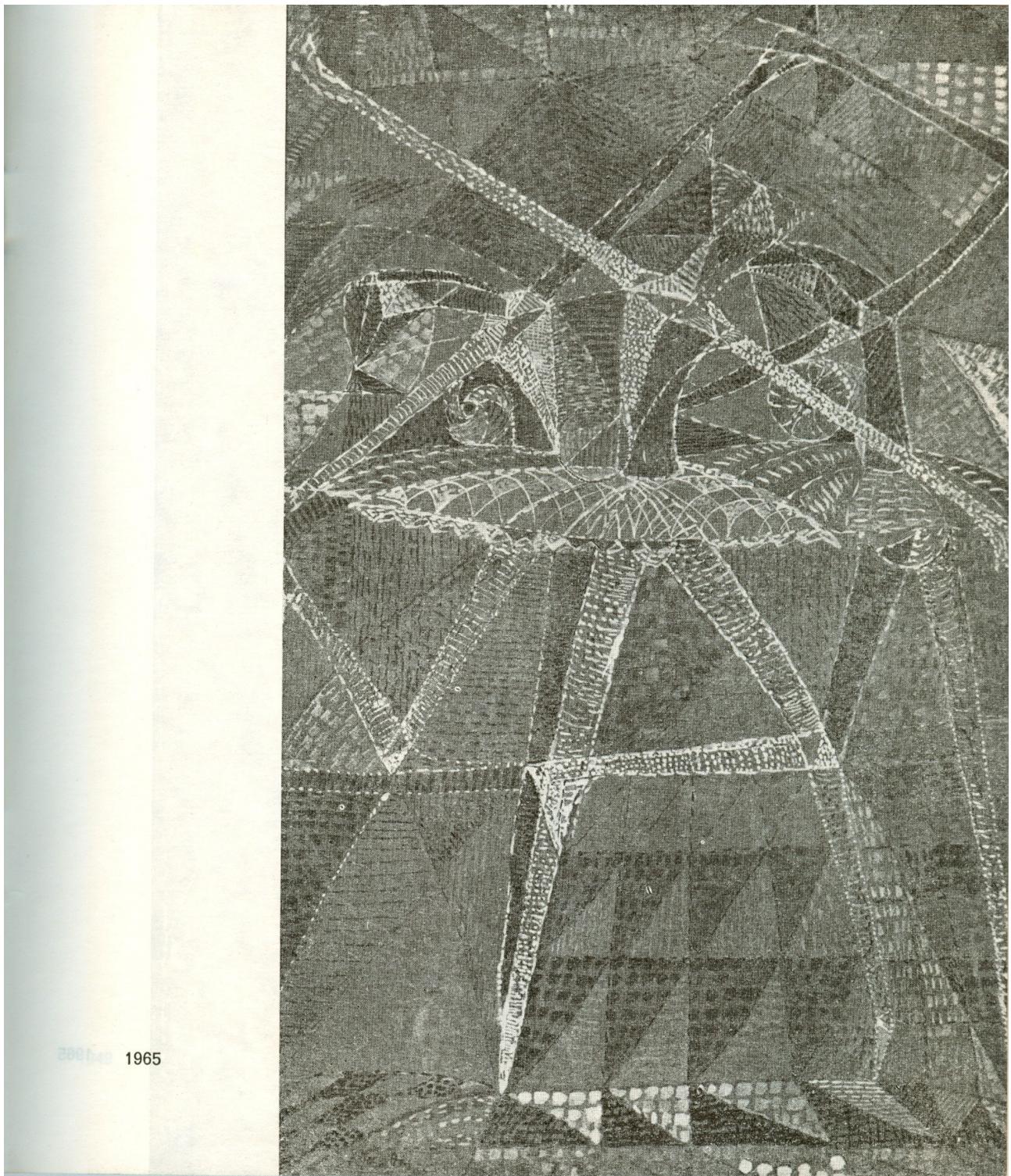
18801

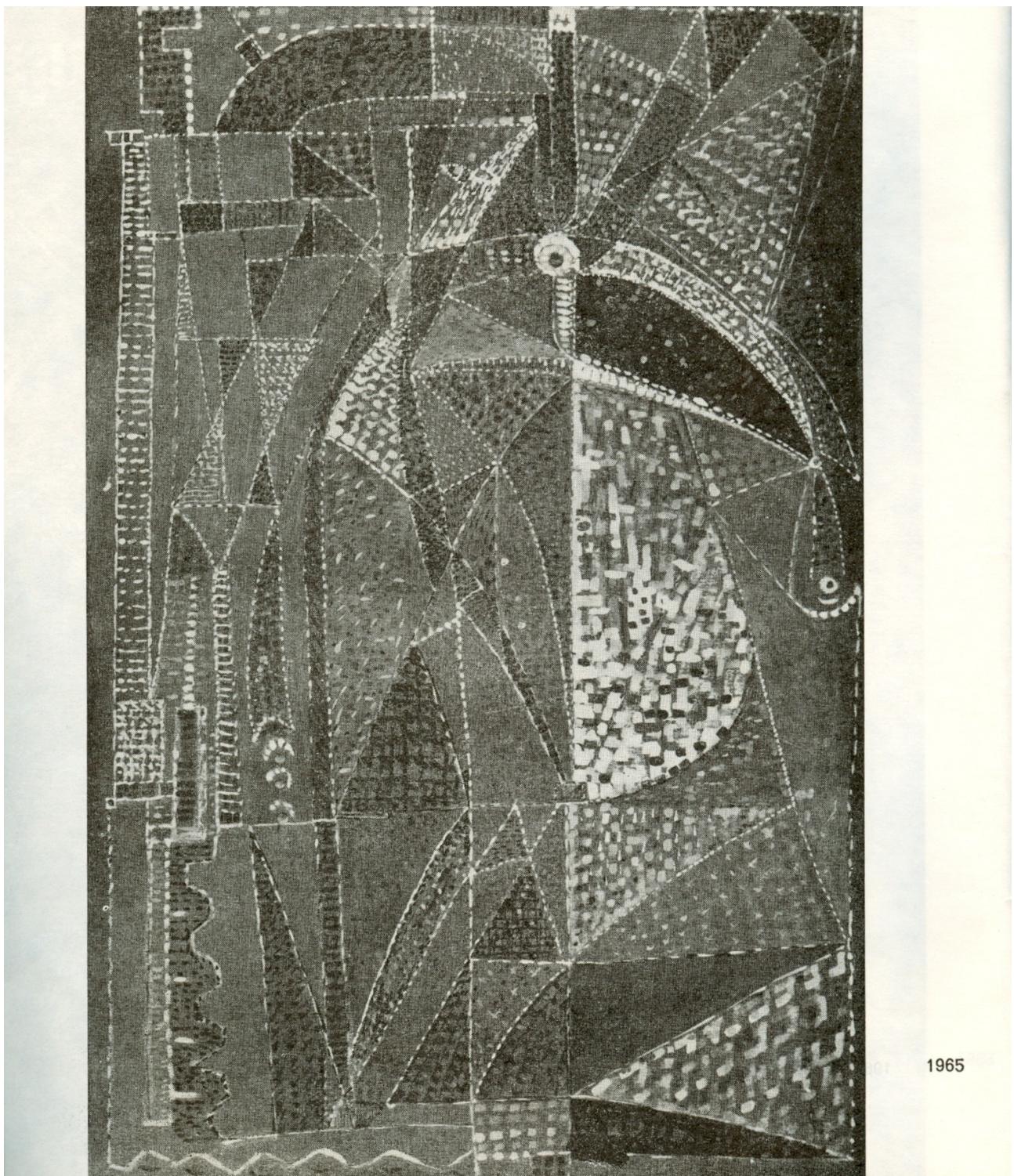
1963

1963

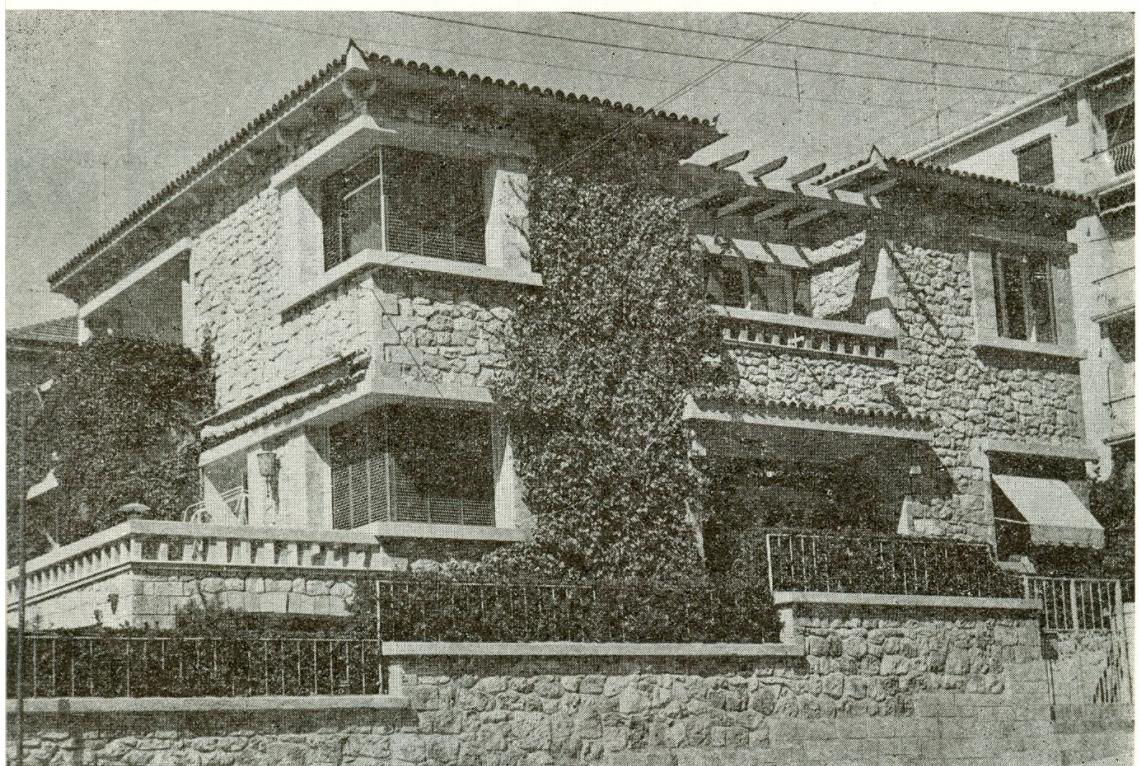
200540 1965

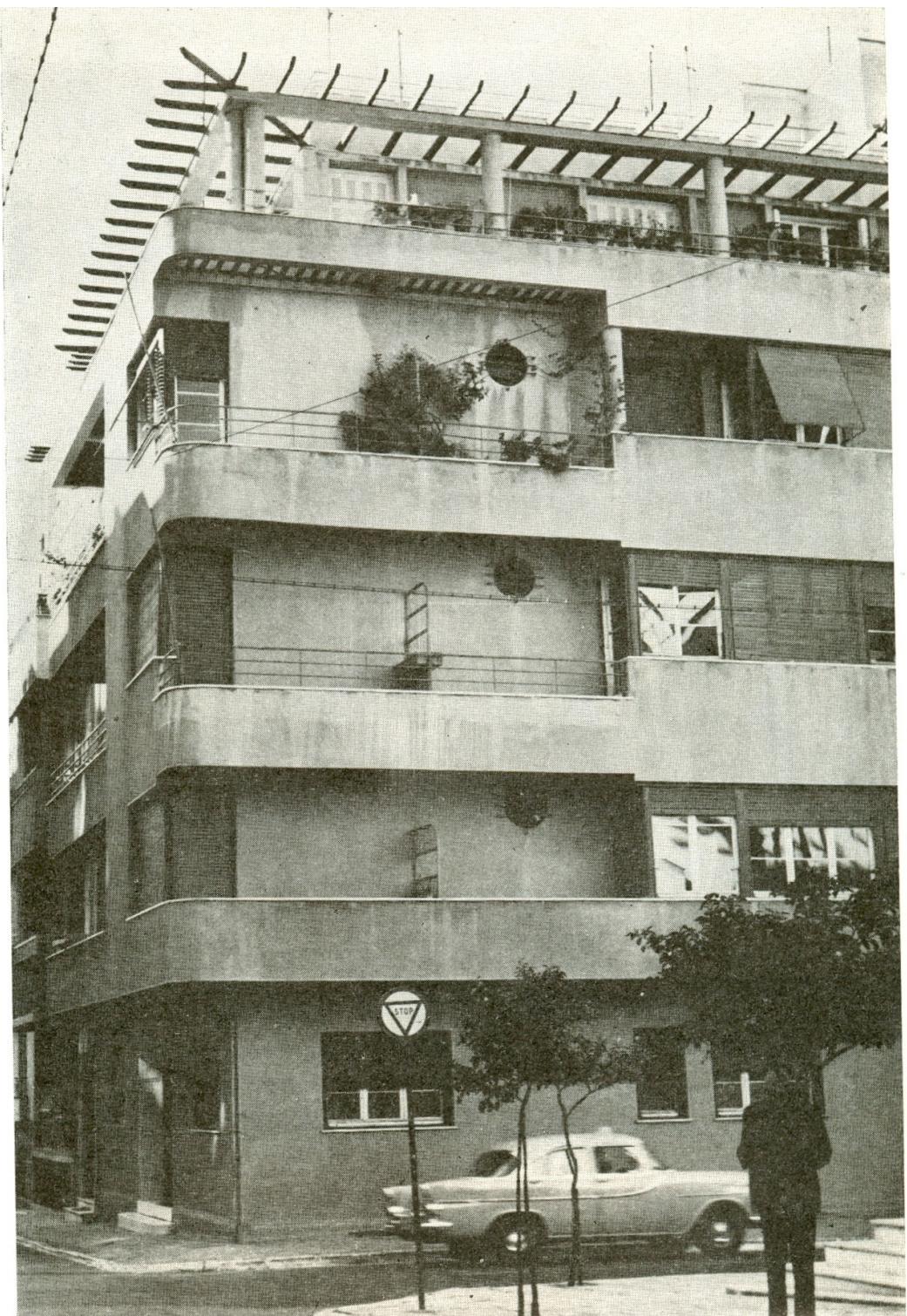
1965

85 1949

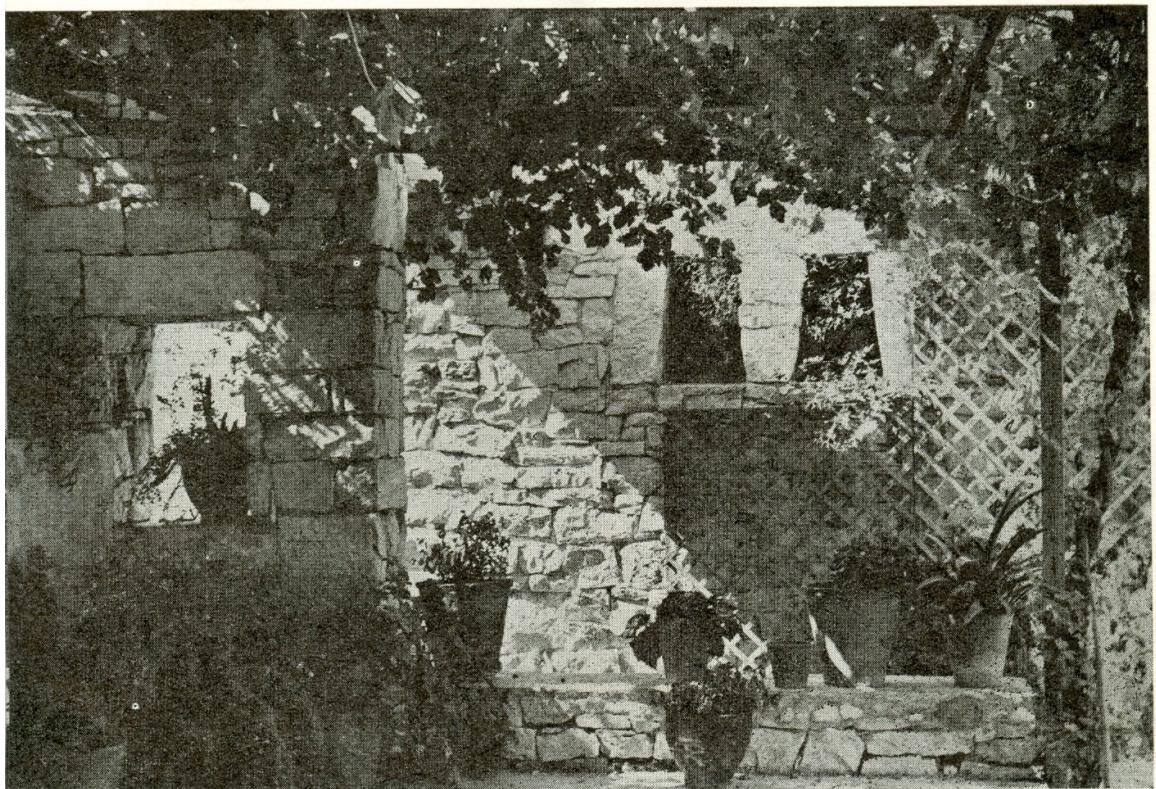

1928

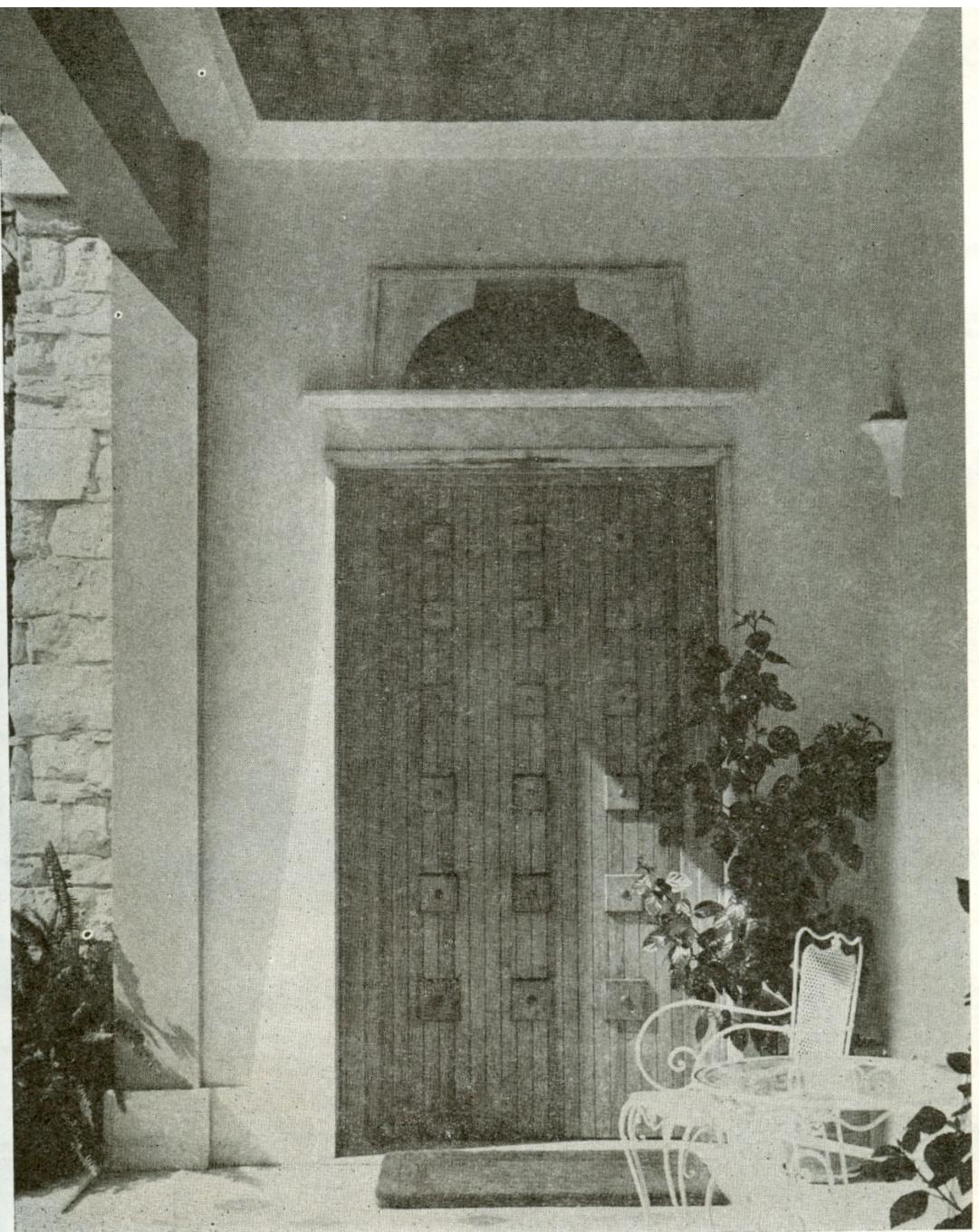

2201

1933

1953

1953

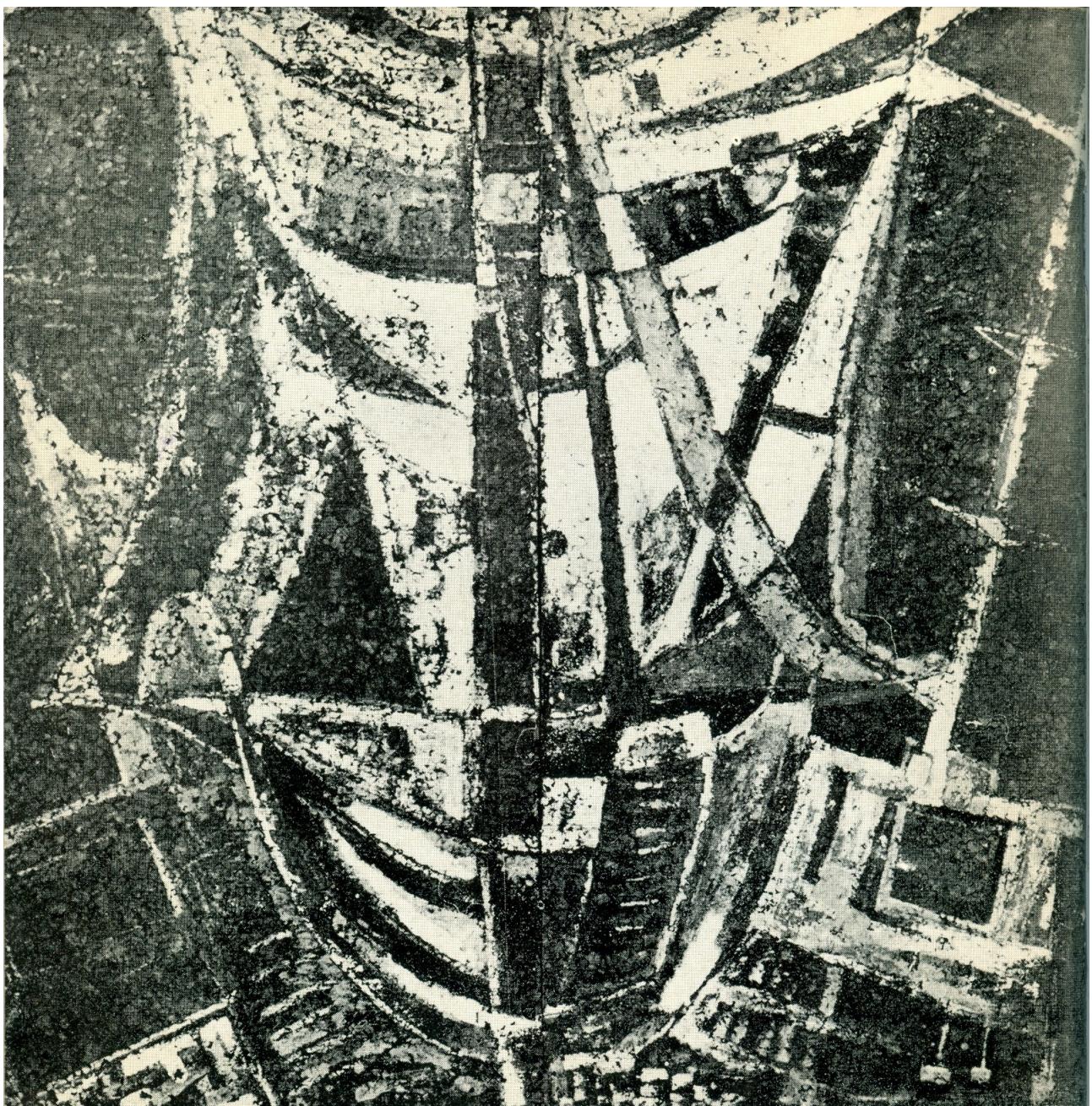
195

1955

1953

råuns pápás